1. INTRODUCCIÓ

Tal i com es determina a la Llei Orgànica per a la Millora de la Qualitat Educativa (LOMQE) (8/2013), l'equitat i la inclusió són dos pilars bàsics en torn als quals ha de girar l'educació.

Per tal que tot l'alumnat aconsegueixi el màxim desenvolupament personal, intel·lectual, social i emocional, és imprescindible que el centre educatiu desplegui els mitjans personals i materials necessaris, així com les mesures pertinents. D'aquesta manera, el procés d'ensenyament i aprenentatge ha de tenir en compte les característiques i necessitats personals de cadascú i organitzar-se per tal de donar una resposta educativa el més ajustada possible.

L'educació inclusiva, tal com defineix la UNESCO, és un procés, i no una pràctica aïllada i puntual, per tant necessita de la creació de cultures, polítiques i pràctiques inclusives. A més, permet donar resposta a les necessitats de tot l'alumnat, incrementant la participació, la presència i, per tant, l'aprenentatge d'aquest. Té com a finalitat oferir una educació de qualitat. I per a poder aconseguir això, cal identificar les barreres socials i de l'entorn educatiu, analitzar-les i proposar les mesures pertinents per eliminar-les. És necessari sortir d'un model focalitzat en el dèficit de l'alumnat per tal de donar pas a un model social, on "no hi ha persones discapacitades, sinó contexts discapacitants". La inclusió és un dret i per això l'educació inclusiva ha d'acollir la diferència com a font d'enriquiment.

Per garantir els principis abans anomenats, és fonamental l'existència als centres educatius d'un Pla d'Atenció a la Diversitat i Inclusió Educativa (PADIE). Aquest recull les actuacions generals i específiques que el centre dissenya per tal de donar resposta a la diversitat i respectar la filosofia i principis generals que es determinen al Projecte Educatiu de Centre (PEC) i la Programació General Anual (PGA). És per tant, un document obert, flexible, col·laboratiu i revisable, que pretén donar una resposta inclusiva a tot l'alumnat, basat en els principis que estableix l'Index for Inclusion i el Disseny Universal d'Aprenentatge (DUA).

Al nostre centre, el Projecte Educatiu es fonamenta en tres objectius bàsics:

1. Ser un centre inclusiu
2. Crear alumnat competent
3. Millorar la convivència

Quan la societat en el seu conjunt assumeix el repte de construir una societat diversa, plena d'inclusió, es produeixen canvis importants. El professorat de l'IES Calvià:

- Assumeix que l'educació és un repte col·lectiu i que les diferents matèries tenen com a finalitat la formació integral de la persona per tal que desenvolupi les seves capacitats i competències.
- Participa de forma conjunta i coordinada en la formació del nostre alumnat.
- Participa activament en les tasques comunes a nivell de matèria, aula i centre, perquè entre tots es coopera i col·labora, aportant idees, realitzant propostes i elaborant recursos. L'IES Calvià és el nostre centre, el **nostre** projecte, són les **nostres** metes, són els nostres alumnes.
- Representa, moltes vegades, el paper de components de compensació i de substitució emocional i social.

Per tot això, un dels pilars fonamentals de l'ensenyament és conèixer la realitat de cada alumne, ja que la casella vital de sortida de cada un d'ells no és la mateixa. D'aquesta realitat en formen part:

1. El seu entorn social: límits educatius de la seva condició social, fragilitats econòmiques i socials, marginacions o experiències de no formar part del grup…
2. La seva vida quotidiana: estil de vida, rutines (on passen el temps, companyies), grau d'autonomia…
3. Les interaccions socials: dinàmiques de relació amb els seus iguals, amb la família i amb el seu cercle social.
4. La seva condició de subjecte digital: consum digital, presència a xarxes socials, la bretxa digital.…
5. El seva vida familiar: problemàtica emocional, condicions econòmiques i materials, les expectatives i la pressió familiar, l'excessiva càrrega de responsabilitats poc adequada a la seva edat...

Hem de realitzar una avaluació objectiva del rendiment escolar per tal de determinar el progrés assolit individualment per cada alumne. S'ha de decidir sobre la promoció d'acord amb la valoració del progrés global de cada alumne en relació a l'assoliment de les competències. La finalitat de l'avaluació és millorar el procés d'aprenentatge pel que fa als continguts i al grau d'assoliment de les competències dels alumnes, tenint en compte les seves diferències de ritmes, capacitats i fortaleses. L'avaluació també ha de permetre als alumnes i als professors analitzar les dificultats del procés d'ensenyament i aprenentatge i trobar estratègies per superar-les, entenent les dificultats com un element de millora.

L'avaluació ha de permetre que tant els professors (avaluació formativa) com els alumnes (avaluació formadora) puguin conèixer el procés d'aprenentatge, identificar els avenços, les dificultats i els errors que sorgeixen al llarg del procés educatiu, i prendre decisions oportunes per regular-lo. El procés avaluador ha de permetre comprovar el grau d'assoliment de les competències (avaluació qualificadora). S'han d'establir pautes per a l'observació sistemàtica i el seguiment de cada alumne al llarg del seu procés d'aprenentatge. És necessari conèixer les necessitats educatives i personals de cada alumne per donar resposta a cada situació singular i aquesta informació s'extreu del Pla Individualitzat (PI).

El professorat no ha d'aconseguir que els alumnes encaixin al centre sinó que ha d'aconseguir fer del centre un lloc on hi càpiguen tots els alumnes. El professorat ha de construir formes diverses d'educar, ensenyar i aprendre. No ha de ser un reductor de la diversitat. A vegades, per exemple, estam amb adolescents desconnectats de tot, que a partir de la nostra presència positiva al seu costat poden sentir-se vinculats a algú. Ser professorat de l'IES Calvià implica establir vincles positius amb els alumnes, compartir les seves preocupacions, dificultats, inquietuds… tots els aspectes que puguin afectar a la seva formació per arribar a ser persones competents dins la societat actual. Si no pensam d'aquesta manera, perdem la possibilitat que siguem persones amb capacitat d'influència en la seva vida. Hem de recordar que les nostres actuacions influeixen, de diferents formes, en la vida i maneres de fer dels nostres alumnes. No podem deixar de banda que tots ells tenen una realitat familiar, social, econòmica… i una trajectòria que pot determinar el seu recorregut acadèmic. La tasca docent és la que s'ha d'encarregar de millorar el procés d'ensenyament i aprenentatge per tal contribuir al desenvolupament integral òptim de l'alumnat.

Per tant, a continuació s'especifiquen les diferents accions per tal d'atendre a la diversitat, respectant aquests principis.

2. ATENCIÓ A LA DIVERSITAT I INCLUSIÓ EDUCATIVA

La legislació vigent determina que "correspon a les Administracions educatives assegurar els recursos necessaris per a què l'alumnat que requereixi una atenció educativa diferent a l'ordinària, per presentar necessitats educatives especials (discapacitat intel·lectual, sensorial o trastorns de conducta), per dificultats específiques d'aprenentatge, TDAH, altes capacitats intel·lectuals, incorporació tardana al sistema educatiu, o per condicions personals o d'història escolar, i per a tots aquells alumnes que en algun moment de la seva vida per diferents circumstància necessiten una resposta concreta, específica i diferent, puguin assolir el màxim desenvolupament possible de les seves capacitats personals i, en tot cas, els objectius establerts amb caràcter general per a tot l'alumnat".

Pel que fa als principis generals de l'educació inclusiva, cal destacar que:

- Parteix de la base que cada alumne/a té necessitats i potencialitats úniques i la consideració de la diversitat com un valor positiu que millora i enriqueix el procés d'aprenentatge i ensenyament.
- Té com a propòsit donar una resposta educativa que afavoreixi el màxim desenvolupament de tot l'alumnat, i eliminar totes les formes d'exclusió, desigualtat i vulnerabilitat.
- Suposa garantir la igualtat d'oportunitats en l'accés, la participació i l'aprenentatge.
- Requereix una anàlisi i reflexió sobre les barreres que generen les desigualtats, la planificació de les actuacions de millora, l'aplicació dels canvis de manera eficaç i l'avaluació del seu impacte en un procés de millora contínua.
- Ha d'estar present en tots els plans, programes i actuacions del centre.
- Dóna especial atenció a la prevenció, detecció i intervenció primerenca de les situacions que generen exclusió, des d'una perspectiva sistèmica i interdisciplinària.
- Comporta la participació de tota la comunitat educativa.
- Comporta la col·laboració amb sectors de l'àmbit de la salut, benestar social i serveis de protecció de la infantesa i l'adolescència.
- Requereix que els espais, serveis, processos materials i productes puguin ser utilitzats per tot l'alumnat i comunitat educativa.
- Requereix l'aplicació flexible de múltiples recursos (organitzatius, curriculars, materials i personals) per a atendre a les situacions en què l'alumnat necessita algun tipus de suport.
- Requereix de l'orientació educativa com a element substancial en el procés cap a la inclusió.

La comunicació i coordinació fluida entre professorat, alumnat, família i entorn proper és indispensable per poder prevenir, detectar i analitzar les necessitats i actuar en conseqüència. A través dels diferents plans i programes del centre, a més de les programacions didàctiques, s'intenta promoure la participació de tota la comunitat educativa en l'adquisició de les competències clau i elements transversals, així com l'obertura del centre a l'entorn.

La majoria de programes i accions de caràcter general (Pla de Millora Contínua, Projecte educació Emocional - EDEMIND, Pla de Convivència i Igualtat, Pla d'Acció Tutorial, Pla d'Orientació Acadèmica i Professional, etc.) tenen un caire preventiu, encara que d'altres accions o programes són més específics i serveixen per pal·liar necessitats concretes.

Les línies generals d'actuació que caracteritzen el model d'escola inclusiva i que garanteixen el desenvolupament dels seus principis són: la identificació i eliminació de barreres d'accés a l'aprenentatge en el context, la mobilització dels recursos per donar resposta a la diversitat, el compromís amb la cultura i els valors inclusius, i el desenvolupament d'un currículum per a la inclusió.

Seguint les línies generals d'actuació que caracteritzen el model d'escola inclusiva, l'anàlisi de barreres per a l'aprenentatge i la participació és fonamental. Per tant, a través de recursos materials, com l'Index for Inclusion, concretament, la secció 4, que conté els indicadors amb les preguntes que permeten fer una revisió detallada de les tres dimensions (cultures, polítiques i pràctiques inclusives), es realitza una reflexió per iniciar canvis cap a la inclusió i/o avaluar l'estat dels canvis iniciats i establir propostes de millora. Quan es parla de cultures inclusives es tracta de construir comunitat i establir valors inclusius. Les polítiques inclusives signifiquen desenvolupar una escola per a tots i organitzar l'atenció a la diversitat, i pel que fa a les pràctiques inclusives, s'ha d'orquestrar el procés d'aprenentatge i mobilitzar els recursos.

En el cas de l'IES Calvià, s'utilitzaran els qüestionaris de l'Index for Inclusion i altres instruments com l'observació, la comunicació directa amb membres de la comunitat educativa, l'avaluació dels diferents plans i programes del centre, etc. per realitzar l'anàlisi de les necessitats del centre, de l'alumnat, de la comunitat educativa i i de l'entorn. A més, la transició entre etapes és fonamental per detectar també necessitats de l'alumnat, així com l'observació diària a l'aula. Les sessions d'avaluació, les reunions de coordinació entre professorat, persones tutores, departaments didàctics, comissió de coordinació pedagògica, consell escolar, coordinació entre etapes educatives CEIP- IES i obertura dels centres a entitats de l'entorn, també serveixen per detectar necessitats al llarg del curs.

Totes aquestes necessitats s'identifiquen i es plasmen a les memòries de les programacions didàctiques, a l'avaluació de la PGA i als diferents plans i programes que la conformen. A més, a inici de cada curs acadèmic, s'estableixen els propòsits, partint tant de la memòria del curs anterior, com de la realitat i context actual del centre.

És essencial destacar que, en aquest PADIE, no hi ha NESE sino barreres per a l'aprenentatge i la participació i que tota la comunitat educativa ha de lluitar per ajudar els alumnes a superar-les.

El racisme, el sexisme, el classisme, l'homofòbia, la discapacitat, l'aïllament social i la intimidació o assetjament comparteixen tots una arrel comuna que és la intolerància a la diferència i l'abús de poder per a crear i perpetuar desigualtats.

El centre ha de ser acollidor i accessible per a tota la comunitat educativa, tots han de sentir-se part del centre. S'ha de fomentar l'ajuda entre tots els seus membres, valorant el treball col·laboratiu i cooperatiu.

Els alumnes han d'entendre que es poden esperar diferents assoliments de distints estudiants i també distints graus de conformitat amb les normes escolars segons els alumnes. Per part del professorat, ha d'existir una àmplia participació activa a les reunions del claustre i una implicació en la planificació i revisió de tots els documents del centre. El treball en equip entre el professorat és un model de col·laboració per a l'alumnat, especialment quan aquest treball en equip es fa a l'aula (codocència).

El professorat sempre es dirigirà als alumnes amb respecte així com farà l'alumnat amb el professorat i el personal no docent. També ha d'existir una bona comunicació entre el professorat i les famílies, les quals han d'estar ben informades sobre les polítiques i pràctiques escolars. El centre ha de promoure la implicació de les famílies a les activitats.

Sempre s'han de mostrar expectatives altes sobre tot l'alumnat, la qual cosa garanteix l'augment de la seva motivació (efecte pigmalió). Els alumnes han de ser conscients de que el seu èxit depèn del seu esforç. Tot el professorat valorarà els assoliments de l'alumnat en relació a les seves pròpies possibilitats en lloc de fer una comparació amb l'assoliment de la resta, evitant sempre les etiquetes, especialment amb els alumnes amb dificultats d'aprenentatge. Així mateix s'evitaran les comparacions entre grups-classe, transmetent que tot grup té grans possibilitats d'èxit.

La diversitat ha de considerar-se un recurs molt valuós per donar suport a l'aprenentatge i no un problema, i s'ha de treballar per reduir la desigualtat d'oportunitats al centre. L'institut té una clara voluntat inclusiva i tots els membres han de prendre responsabilitats al respecte. S'ha de valorar positivament a tot l'alumnat, independentment de la seva estructura familiar, de l'estatus del treball dels pares, de l'origen, de les seves dificultats, de les seves qualificacions…

Les dificultats d'aprenentatge poden presentar-se a qualsevol alumne/a i en qualsevol moment en el context del procés d'ensenyament i aprenentatge. Moltes d'aquestes barreres sorgeixen de les diferències entre la cultura de centre i la de casa, i mai han de ser considerades com a defectes o deficiències dels alumnes. En el centre s'evitarà, a partir del curs 2020-21, la utilització d'etiquetes per a l'alumnat classificat NESE ja que indueix a la classificació i separació entre alumnes, aspecte que pot conduir a la intolerància cap a la diferència i aquest n'és l'origen de la discriminació. La discapacitat es crea quan les persones amb deficiències troben actituds negatives i barreres institucionals.

Tots els alumnes tenen diferents interessos, coneixements i habilitats. Els intents d'eliminar les barreres d'aprenentatge i de participació d'un alumne/a concret són oportunitats per millorar les oportunitats d'aprenentatge de tots els alumnes. El suport és un dret pels alumnes que ho necessiten i no un suplement especial a la seva educació. Els suports estan dirigits a l'augment de l'aprenentatge i de la participació i, per tant, a la reducció de l'exclusió. Els alumnes no sortiran de l'aula per rebre suport pedagògic.

Una de les tasques generals de centre que s'han de realitzar a partir del curs 2020-21 serà la integració del Index for Inclusion en el nostre centre. Totes les mesures es concretaran en les programacions de departament i als diferents projecte del centre.

El centre ha d'intentar millorar els sentiments de valoració d'aquells alumnes amb baixa autoestima. Tots els alumnes contribueixen a superar el descontent i la indisciplina dels companys. La política del centre es centra

en el suport emocional i psicològic per aconseguir el benestar dels alumnes amb greus dificultats emocionals i conductuals. Es considera l'expulsió disciplinària com una decisió que pot interrompre el procés d'ensenyament-aprenentatge.

Es faran reunions, implicant el professorat, els alumnes, les famílies i altres membres de la comunitat escolar, per intentar fer front als problemes de forma flexible abans de què empitjorin. Sempre es tindran en compte la relació que existeix entre la baixa autoestima dels alumnes i la insatisfacció d'aquests amb els problemes de conducta i l'exclusió disciplinària. Les respostes del centre a la millora del comportament dels alumnes se relacionaran amb l'educació restaurativa i la rehabilitació.

El centre preveu un sistema de fer efectives les mesures reparadores com per exemple assistir els horabaixes al centre per realitzar treballs de reparació, neteja o deures. També es preveuen plans clars i positius per reintegrar els estudiants que han estat expulsats per motius de disciplina, plans que s'establiran des de l'equip de treball de Conviu. La política del centre ha d'estar encaminada a disminuir totes les formes d'expulsió disciplinària i els membres del claustre han de compartir l'objectiu de reduir les expulsions. L'expulsió ha de ser una pràctica excepcional i sempre anirà seguida d'una restauració de la convivència amb el seguiment de Conviu.

Pel que fa a l'absentisme, s'analitzaran totes les barreres que impedeixen l'assistència a classe, incloent-hi les actituds dels alumnes i de les famílies. Sempre s'evitarà utilitzar les absències injustificades com a raó d'expulsió i es reconeixeran les relacions entre les absències injustificades amb el maltracte entre iguals, l'aïllament social i la problemàtica familiar. Es seguirà sempre el protocol d'absentisme, coordinat per la TISOC.

Respecte al procés d'aprenentatge, les tasques competencials s'han d'elaborar tenint en compte la diversitat d'experiències dels alumnes i adaptant els continguts als diferents coneixements previs dels alumnes, per poder reflectir els distints ritmes d'aprenentatge. La diversa metodologia ha de permetre aflorar distints estils d'aprenentatge entre els alumnes.

3. <u>MESURES GENERALS</u> D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT I INCLUSIÓ EDUCATIVA

A continuació es concreten mesures per donar resposta de manera generalitzada a tot l'alumnat com són: la docència compartida, els suports dins l'aula ordinària, l'ampliació de les hores de tutoria (Edemind, TEI…), la reducció de ràtios, les metodologies actives, l'avaluació competencial, la concreció curricular, (i) les programacions amb principis del Disseny Universal d'Aprenentatge (veure punt VI), l'accessibilitat, els projectes de centre i l'opcionalitat.

Totes aquestes accions enriqueixen a nivell educatiu, social i cultural a l'alumnat. Es tracta de formes de suport ordinàries que afecten al 100% dels alumnes, front a les específiques o individuals (punt 5), dirigides a un petit percentatge, utilitzant aquestes darreres només quan les primeres no hagin funcionat o siguin insuficients. El retorn de l'alumne/a a mesures ordinàries s'ha de fer tan aviat com sigui possible.

<u>I. DOCÈNCIA COMPARTIDA (totes les hores de la matèria)</u>

La docència compartida suposa que dos o més professors/es treballen junts a l'aula, de manera que el suport del professorat és sempre per a tot l'alumnat. Això permet una atenció més personalitzada a l'alumnat i una resposta més inclusiva i adient a l'alumnat amb necessitats educatives present a l'aula ordinària. Ambdós tindran la mateixa consideració i es repartiran les tasques docents a parts iguals, establint la màxima igualtat possible pel que fa a la preparació de tasques, l'elecció de la metodologia, l'avaluació i qualificació, entre d'altres. Cap professor serà citat com a professor de suport ja que davant l'alumnat es tractarà de dos professors de matèria. La codocència dels departaments instrumentals es realitzarà amb professors dels departaments i especialistes del departament d'Orientació. En determinades situacions, aquesta codocència podrà realitzar-se amb professors del mateix departament didàctic.

La docència compartida és la fórmula més adient dins del concepte d'escola inclusiva per atendre a la diversitat a l'aula. A més obliga als dos professionals a realitzar reflexions sobre quins objectius volen aconseguir, quina és la metodologia més adient, com organitzar l'aula, clima de treball, etc. Deixar de fer una feina introspectiva i passar a una feina compartida que implica: capacitat d'adaptació i flexibilitat, habilitats de relació i capacitat de negociació, capacitat per localitzar els problemes, detectar-los i analitzar-los conjuntament, actitud de treball en equip, treball cooperatiu, respecte i confiança en l'altre, capacitat per fer aportacions, iniciativa, capacitat per col·laborar en la construcció d'una cultura de centre. L'observació d'altres models i estratègies pedagògiques pot enriquir la pròpia pràctica docent en un procés de creixement professional.

<u>II. SUPORTS DINS L'AULA ORDINÀRIA (una part de les hores de la matèria)</u>

Aquests suports es duran a terme quan no sigui possible la docència compartida a una matèria per falta de recursos personals. L'atenció a l'alumnat que presenta necessitats educatives, és competència de tot el professorat del centre i aquesta circumstància s'ha de tenir en compte en la planificació i organització dels suports. D'acord amb el model organitzatiu de l'IES Calvià, el personal de suport a la inclusió intervé amb l'alumnat dins de l'aula ordinària, assegurant, d'aquesta manera, que tot l'alumnat estigui present. Les prioritats d'atenció directa i el nombre de sessions setmanals es determinen en funció de les possibilitats de la plantilla de professors.

A l'IES Calvià, (en ple procés innovador), el paper del personal del Departament d'Orientació també està sotmès a canvis. La figura del professorat de Pedagogia Terapèutica ha deixat de centrar-se únicament en l'atenció a l'alumnat amb necessitats educatives.

Així s'entén que el professorat d'inclusió són tots aquells que fan feina a les aules ordinàries i atenen a tota la diversitat del grup-classe. És innovador, flexible, equitatiu, crític, reflexiu que manté una bona comunicació amb tota la comunitat educativa, gestiona bé la classe i realitza una bona resolució dels conflictes. A més té una actitud oberta cap els canvis, empra múltiples propostes metodològiques que fomenten la inclusió i reflexiona sobre la seva pràctica.

III. AMPLIACIÓ DE LES HORES DE TUTORIA

Als diferents grups d'ESO, d'acord amb l'horari lectiu, hi ha quatre hores setmanals (tres a 4t d'ESO) destinades a sessions de tutoria. La tutoria ha de ser un espai d'expressió, cohesió grupal i reforçament de l'autoconcepte i l'autoestima, a més d'adquisició d'eines per a la gestió emocional, habilitats socials, etc. Per això, el fet de tenir quatre sessions setmanals amb el grup-classe permet poder tenir una relació més propera i fluida entre alumnes i tutor/a. Tots els objectius a treballar es troben especificats al Pla d'Acció Tutorial (PAT), que al nostre centre es troba fusionat amb el Projecte Emocional (EDEMIND).

IV. REDUCCIÓ DE RÀTIOS

La reducció de ràtios, en cada curs escolar, es fa sempre que és possible segons la quota d'hores assignada per la Conselleria. Aquesta reducció es pot fer seguint dues estratègies: a) l'increment d'un grup a un determinat nivell educatiu o b) mitjançant el desdoblament de tots els grups del mateix nivell. La primera estratègia permet situar la ràtio entre 20 i 25 alumnes per grup i és l'habitual a 1r i 2n d'ESO. La segona estratègia permet disminuir la ràtio fins el 13-15 alumnes per grup i es tracta d'una actuació excepcional ja que necessita un increment d'aules amb recursos d'equipament i de mobiliari així com un augment de personal docent. Ambdues opcions permeten millorar la qualitat de l'ensenyament, així com atendre més eficientment la diversitat present a l'aula.

El criteri bàsic per crear els grups-classe és l'heterogeneitat (de gènere, de capacitats, d'interessos…). Mai s'organitzaran grups tenint en compte tan sols el nivell d'assoliment o les capacitats. Tot això persegueix la cohesió social i la lluita contra la discriminació.

V. METODOLOGIES ACTIVES

Les metodologies actives són aquelles en què es promou la participació de l'alumnat en el seu procés d'aprenentatge. Amb elles es propicien: el treball en grup, l'esforç, la perseverança i el treball dels alumnes, aspectes cognitius com l'anàlisi, l'organització, la creativitat o la curiositat, la participació i la motivació… El rol del professor és de facilitador de l'aprenentatge.

Entre aquestes metodologies destacam l'aprenentatge cooperatiu promou el treball en petits grups mixtos i heterogenis on l'alumnat treballa conjuntament de manera coordinada per resoldre tasques acadèmiques i aprofundir en el seu propi aprenentatge. Gràcies a aquest mètode s'estableixen els vincles i requisits necessaris per treballar en equip. L'objectiu és doble, ja que, d'una banda, s'aprofundeix en aspectes curriculars, i d'altra

es parla de cohesió, d'emocions, de respecte, de solidaritat, etc. tots valors inclusius. A més, amb aquesta manera de treballar s'assegura la participació i interacció de tot l'alumnat. Altres exemples són el treball per projectes, l'aprenentatge basat en problemes, el mètode d'experts...

VI. AVALUACIÓ COMPETENCIAL I CONCRECIÓ CURRICULAR. DISSENY UNIVERSAL DE L'APRENENTATGE

Els diferents departaments didàctics i les famílies professionals han d'assegurar que l'avaluació de l'alumnat és una avaluació per competències, que afavoreix l'autonomia en l'aprenentatge i la reflexió sobre el propi procés, permetent que l'alumnat formi part de la mateixa. No és una avaluació centrada únicament en la qualificació, sinó que té en compte el procés i el desenvolupament integral de l'alumnat. Es concep com un mitjà i no com un fi.

Des d'un enfocament inclusiu, l'avaluació ha de ser flexible i ha de permetre a l'alumnat demostrar allò que ha après oferint flexibilitat tant en les condicions de les proves, en els formats d'avaluació i en els criteris d'avaluació i qualificació.

La igualtat, des de l'enfocament del Disseny Universal d'Aprenentatge (DUA), no consisteix en avaluar a tot l'alumnat de la mateixa manera, sinó en garantir que tot l'alumnat pugui participar en una avaluació a través de la qual sigui capaç de demostrar l'aprenentatge realitzat. És una avaluacio entesa amb criteris d'igualtat d'oportunitats i no d'uniformitat.

El nostre centre tracta de realitzar una avaluació competencial, formativa i formadora, emprant entre d'altres instruments d'avaluació de caràcter qualitatiu com les llistes de confrontació, les rúbriques (autoavaluació, coavaluació i heteroavaluació), de caràcter qualitatiu, que el professorat emplena en finalitzar cada tasca.

Tots els departaments didàctics i les famílies professionals han de treballar en la línia d'establir una programació adaptada al grup classe i a la diversitat present en aquest, cercant fórmules d'organització i treball per elaborar i revisar la concreció curricular d'etapa. L'avaluació inicial ha de servir per detectar les necessitats de l'alumnat i les barreres que impedeixen la participació, accés i aprenentatge d'aquest, per tal d'establir el punt de partida en el procés d'ensenyament-aprenentatge. Per això, els diferents departaments didàctics han de determinar, amb les mesures i metodologia que consideren més adient, el nivell de competència curricular del seu alumnat, per tal de poder programar un ensenyament adient a les necessitats d'aquest. Aquesta avaluació inicial parteix de la informació facilitada a les primeres reunions d'equips docents del mes de setembre i extreta dels historials digitals i els plans individualitzats (PI).

Una de les principals mesures curriculars per assegurar l'atenció a la diversitat i la inclusió de tot l'alumnat és la programació didàctica. A partir de la concreció curricular i la determinació de les barreres, cal programar. Per això els principis del Disseny Universal d'Aprenentatge i la Programació Multinivell són essencials.

Els fonaments teòrics del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA) parlen de tres xarxes neuronals vinculades a l'aprenentatge: **afectiva** (perquè de l'aprenentatge), **reconeixement** (què de l'aprenentatge) i una tercera xarxa **estratègica** (com de l'aprenentatge). Per activar la xarxa afectiva és necessari presentar activitats motivadores; per activar la xarxa de reconeixement cal oferir la informació en diferents formats i per activar la xarxa estratègica s'han de graduar les tasques, de menor a major complexitat. Per tant, cal elaborar les

programacions didàctiques de manera que, d'entrada, ofereixin a l'alumnat múltiples formes d'implicació, de representació, d'acció i d'expressió. D'aquesta manera, tendran un ampli ventall d'opcions, aspecte que reduirà la necessitat de realitzar adaptacions curriculars a posteriori.

La planificació d'unitats o de seqüències d'objectius competencials multinivell és un procés que es pot desenvolupar en aquestes quatre fases:

- 1a fase: determinació dels "continguts subjacents". Es tracta que el docent consideri el que és més important i fonamental de tot allò que es proposa que aprengui l'alumnat a l'aula i que, considerant-ho com a eix fonamental de la seva intervenció per a tot l'alumnat, ho formuli com a objectiu d'aprenentatge per a tots i totes.

- 2a fase: determinació dels mètodes o canals de presentació dels continguts a l'alumnat. El professorat ha de preparar diferents formats de presentació de la informació a l'alumnat (visual, auditiu, etc.) de manera que cada alumne/a tingui accés a la informació segons les seves capacitats, experiències, preferències, etc.

- 3a fase: determinació dels mètodes de pràctica de l'alumnat. El professorat ha de preparar diferents opcions de treball a l'aula (tasques), de manera que tot l'alumnat, encara que sigui participant parcialment en algunes de les activitats, tingui oportunitats de treballar a l'aula per aprendre sobre els continguts determinats a la primera fase.

- 4a fase: determinació dels mètodes d'avaluació de l'alumnat. En aquesta fase, el docent estableix les activitats d'avaluació (formativa, formadora i sumativa) considerant que cada alumne/a ha de poder mostrar els seus progressos a través d'un o altre tipus d'activitat.

VII. PROJECTES DE CENTRE

Els projectes de centre i activitats complementàries que s'organitzen, amb el suport del claustre i el coneixement del Consell Escolar del centre, van encaminades a crear un ambient d'inclusivitat i participació de tota la comunitat educativa. Es tracta de totes les activitats realitzades des de l'Espai Creatiu, Solidaritat, pla de Convivència i Igualtat, Erasmus +, POAP, medi ambient i salut, …

VIII. OPCIONALITAT

L'opcionalitat és una altra mesura dirigida a atendre la diversitat d'interessos de l'alumnat. D'acord amb la normativa, al nostre centre, l'opcionalitat per nivells educatius s'organitza de la següent manera:

1r d'ESO: els alumnes han de triar entre Religió o Projecte Emocional.

2n d'ESO: els alumnes han de triar entre Religió o Projecte Emocional i entre Educació Plàstica i Visual II o Segona llengua estrangera (Alemany).

3r d'ESO: els alumnes han de triar entre Religió o Projecte Emocional i entre Música II o Segona llengua estrangera (Alemany).

4t d'ESO: els alumnes han de triar entre Religió o Projecte Emocional. A més han de triar un dels tres blocs següents: Matemàtiques Acadèmiques, Biologia i Geologia i Física i química; Matemàtiques Acadèmiques, Llatí i Economia o, Matemàtiques Aplicades, Tecnologia i Iniciativa Empresarial. Finalment, han de triar una matèries específica optativa d'entre les següents: Segona llengua estrangera (Alemany), TIC, Educació Plàstica i Visual, Música, o una d'un altre bloc diferent al triat.

1r de Batxillerat:

2n de Batxillerat:

4. DETECCIÓ I IDENTIFICACIÓ DE NECESSITATS EDUCATIVES

Al nostre centre, per atendre a la diversitat i a la inclusió educativa, tots els alumnes amb necessitats educatives tant acadèmiques com socioemocionals tindran un pla individualitzat per garantir el seu aprenentatge. Els informes d'avaluació psicopedagògica i els dictàmens s'han de centrar en els punts forts dels estudiants i en les seves possibilitats de desenvolupament, a més d'identificar les dificultats. A més, s'han d'especificar els canvis que han de produir-se en les estratègies d'ensenyament i aprenentatge per maximitzar la participació d'aquests alumnes en el currículum ordinari i per afavorir la relació amb altres alumnes. Totes les mesures han de ser revisades periòdicament amb la intenció d'incorporar l'alumnat al currículum general tan aviat com sigui possible.

A continuació s'indiquen aquelles circumstàncies que poden derivar en barreres d'accés a l'aprenentatge i que poden necessitar d'un pla individualitzat per a superar-les dins el procés d'ensenyament i aprenentatge.

1. Discapacitat motora, intel·lectual, sensorial auditiva i/o visual
2. Trastorn d'espectre autista
3. Trastorn greu del llenguatge
4. Trastorn per dèficit d'atenció amb o sense hiperactivitat
5. Trastorn de lectura i/o escriptura (dislèxia, disortografia, disgrafia…)
6. Discalcúlia
7. Altes capacitats
8. Ajustament del nivell d'assoliment competencial derivats de dificultats o fortaleses
9. Repetició de curs
10. Desfasament curricular per matèria pendent
11. Trastorn emocional greu
12. Trastorn greu de conducta
13. Risc d'abandonament escolar i/o absentisme
14. Perfil d'exclusió social per factors socioeconòmics i/o culturals
15. Situació de desemparament o tutela administrativa
16. Condicions personals derivades de factors geogràfics
17. Condicions personals derivades de factors ètnics
18. Malalties cròniques, convalescències perllongades o intermitents i problemes de salut
19. Situació familiar d'inestabilitat socioemocional

PLA DE DETECCIÓ:

Quan un alumne/a arriba al centre es revisa la seva documentació i els possibles informes que hagin detectat necessitats que suposen una barrera per al seu aprenentatge. Aquesta informació, juntament amb la valoració realitzada en el centre, s'afegirà al seu historial digital i servirà per a la creació del seu pla individualitzat (PI). Per a la resta d'alumnes que puguin veure modificada la seva situació personal, s'estableix el següent pla de

detecció, basat en l'observació per part de qualsevol membre de la comunitat educativa (equip docent, família, companys/es, personal no docent...) i establert en les següents passes a seguir :

1a. Prestar atenció a indicadors de dificultats acadèmiques i/o familiars socials: baixada de rendiment acadèmics, absentisme, canvis de conducta… *(tota la comunitat educativa).*

2a. Observar a l'alumne/a tant a l'aula com en altres espais/contextos com els canvis d'aula o patis *(tota la comunitat educativa).*

3a. Traslladar la detecció al tutor/a a nivell individual o a les sessions d'avaluació i reunions d'equips docents *(tota la comunitat educativa).*

4a. Recopilar informació per contrastar i veure si aquesta conducta/situació detectada es dona en altres assignatures, contextos, etc. *(tutors).*

5a. Consultar l'historial digital de l'alumne/a per veure si hi ha alguna informació al respecte *(tutors).*

6a. Comprovar i valorar que la detecció correspon a una o vàries de les barreres acadèmiques i/o socioemocionals seguint el següent Pla de Comprovació.

PLA D'IDENTIFICACIÓ:

La comprovació es realitzarà en base a la barrera acadèmica i/o socioemocional detectada.

1. Quan la barrera detectada faci referència a una discapacitat motora, intel·lectual, sensorial auditiva i/o visual, a un trastorn d'espectre autista, un trastorn greu del llenguatge, un trastorn per dèficit d'atenció amb o sense hiperactivitat, un trastorn de lectura i/o escriptura, una discalcúlia o unes altes capacitats, es seguirà per part del departament d'Orientació (DO) el protocol d'actuació indicat pel Servei d'Atenció a la Diversitat (SAD) .

2. Quan la barrera detectada faci referència al nivell d'assoliment competencial derivat de dificultats o fortaleses i no sigui conseqüència dels supòsits establerts al punt anterior, es comprovarà que l'alumne/a no assoleix un o diversos objectius competencials malgrat l'esforç que hi dedica o que requereix un enriquiment curricular *(professor/a de matèria amb l'assessorament del departament d'Orientació).*

3. Quan la barrera detectada faci referència a un trastorn emocional greu o un trastorn greu de conducta, es seguirà el protocol d'actuació indicat pel SAD *(departament d'Orientació).*

4. El risc d'abandonament escolar així com la negació reiterada a participar del procés d'aprenentatge es comprovarà en la major part de les matèries. Podrà estar lligat o no a una situació d'absentisme, davant la qual es seguirà el protocol d'absentisme *(tutors, equip docent i departament d'Orientació).*

6. Quan la barrera detectada faci referència a un perfil d'exclusió social per factors socioeconòmics i/o culturals, una situació de desemparament i/o tutela administrativa, condicions personals derivades de factors geogràfics, condicions personals derivades de factors ètnics, malalties cròniques, convalescències perllongades o intermitents i problemes de salut o una situació familiar d'inestabilitat socioemocional, es realitzarà una o

diverses entrevistes individuals amb l'alumne/a i/o la família per fer la valoració i identificació corresponent *(tutors i departament d'Orientació, amb la col·laboració, si s'escau, de serveis externs).*

7. La repetició de curs i el desfasament curricular per matèria pendent no requereixen d'un pla de comprovació.

En determinats casos, els responsables de cada un dels punts anteriors podran delegar les seves funcions en un altre membre del Claustre si això pot afavorir la comprovació i identificació de la barrera detectada, sempre amb el vist i plau d'un membre de l'equip directiu i del departament d'Orientació. Aquesta delegació té com a base el possible vincle afectiu o de confiança del docent amb l'alumne/a.

Una vegada resolta la comprovació amb la documentació que sigui necessària (informes, entrevistes, historial digital de l'alumne/a) s'iniciarà el Pla d'Intervenció.

5. PLA D'INTERVENCIÓ I MESURES INDIVIDUALITZADES D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT I INCLUSIÓ EDUCATIVA

El pla d'intervenció consisteix en la creació d'un pla individualitzat (PI) amb la finalitat d'intentar pal·liar les dificultats o necessitats de manera coordinada entre el centre i la família. Tot l'alumnat del centre tindrà un PI si així es detecta i comprova la necessitat, al marge de les mesures d'atenció general que afecten a tot el centre.

El pla individualitzat (PI) és una eina per a la planificació de mesures, actuacions i suports per donar resposta a situacions singulars d'alumnes que presenten necessitats educatives i personals específiques. Aquest pla ha de determinar els criteris d'avaluació i de promoció de curs, d'acord amb els objectius d'aprenentatge competencials que s'hi hagin acordat. El pla pot comportar que algunes matèries o part de les matèries no es cursin. En el cas de quart, el PI ha d'incloure també els criteris de superació de l'etapa en el marc del PEC. L'equip docent ha d'elaborar el PI en el termini màxim de dos mesos des del moment en què se'n determini la necessitat.

L'alumne/a amb un PI s'ha d'avaluar segons els criteris d'avaluació establerts en el seu pla, que també poden correspondre als proposats en cursos anteriors o posteriors. L'assoliment de les competències d'un curs comporta l'assoliment de les competències no assolides de cursos anteriors. En el cas dels alumnes avaluats en funció del seu PI, en l'acta de qualificacions de l'avaluació hi ha de constar la frase: "Ha estat avaluat en funció del seu pla individualitzat". Dins el pla individualitzat d'un alumne/a repetidor es pot plantejar no cursar les matèries que va aprovar la primera vegada i dedicar aquest temps a assolir els objectius competencials que li manquen d'altres matèries. La qualificació de la matèria no cursada serà la del curs anterior.

Per a l'elaboració del PI s'han de decidir les mesures i opcions a aplicar d'entre les mesures individualitzades d'atenció a la diversitat i la inclusió educativa. Aquestes han de ser traslladades i acceptades per a la família i se'n farà un seguiment per part de l'equip docent, el tutor/a, els orientadors i també la família, a través d'entrevistes, les sessions d'avaluació i les reunions d'equip docents, així com altres coordinacions. Aquest seguiment implicarà una actualització constant del PI si així és necessari. Quan es determini que no són necessàries les mesures o que les barreres han desaparegut, s'haurà de traslladar la informació a les persones implicades i tancar el pla individualitzat.

Entre les mesures individualitzades que es poden contemplar en els plans individualitzats es troben les següents: les cotutories, els reforços educatius, les adaptacions d'accés, l'enriquiment curricular, les mesures de suport en contextos externs al centre, les adaptacions curriculars significatives, la flexibilització de l'escolarització per alumnes d'altes capacitats, la pròrroga de permanència extraordinària per a l'alumnat amb NEE i la repetició de curs.

I. COTUTORIES

Els alumnes amb adaptacions curriculars significatives tenen assignat un tutor/a individual del departament d'Orientació per fer-ne un seguiment individualitzat del seu procés d'aprenentatge. La resta d'alumnes amb necessitats educatives són també susceptibles de tenir un tutor/a individual si el tutor de grup, l'equip directiu,

l'equip de conviu o el departament d'Orientació, així ho consideren necessari. Les funcions dels cotutors es poden consultar al departament d'Orientació.

II. REFORÇ EDUCATIU

Els reforços (RE) tenen com a finalitat la personalització dels elements del currículum per a la consecució dels objectius i competències clau de l'etapa corresponent i es determinaran en base als objectius competencials del centre. S'engloben dins de la concreció curricular i la programació didàctica. Es tracta de la personalització de la programació sense eliminar ni modificar elements prescriptius del currículum. És una mesura de caràcter ordinari i es pot realitzar en qualsevol moment del curs i a qualsevol alumne/a, ja que fa referència a la diversificació de l'ensenyament. S'ha de generar a partir dels continguts treballats en les unitats didàctiques del grup de referència, en diferent nivell d'amplitud.

III. ADAPTACIONS D'ACCÉS

Aquest tipus d'adaptacions són mesures que poden aplicar-se en qualsevol etapa educativa. Els centres docents, dins l'àmbit de les seves competències, han de dur a terme actuacions que possibiliten l'accessibilitat de tot l'alumnat i de la comunitat educativa. Això inclou l'eliminació de barreres arquitectòniques i dels obstacles que dificulten el desplaçament o l'accés físic, la disposició de condicions d'il·luminació i sonoritat, la senyalització i organització dels espais i suports digitals perquè puguin ser comprensibles i segurs, l'adaptació dels materials d'ús comú en format accessible i totes aquelles actuacions que no impliquen materials singulars, personal especialitzat o mesures organitzatives extraordinàries.

Les adaptacions d'accés al currículum seran les mesures organitzatives, que adapten temps, mitjans i altres elements (no prescriptius del currículum), planificades per a què l'alumnat amb necessitats pugui desenvolupar el currículum ordinari, en igualtat de condicions respecte a la resta d'alumnat. En el cas d'alumnat amb discapacitat intel·lectual, sensorial o trastorn de conducta, podran incloure recursos de suport, prèvia avaluació psicopedagògica.

En determinats casos, els alumnes amb necessitats educatives derivades de condicions personals de discapacitat motora, sensorial o psíquica poden tenir impediments per a la utilització dels mitjans ordinaris d'accés al sistema educatiu. En aquests casos necessiten de personal i materials singulars i s'ha de realitzar la corresponent sol·licitud per part de la Direcció del centre. Aquesta dotació extraordinària pot consistir en recursos tècnics i materials, a més de personal especialitzat com: especialista en Audició i Llenguatge (AL), un auxiliar tècnic educatiu (ATE), fisioterapeuta, etc., que li possibiliti accedir a l'aprenentatge, o l'establiment de mesures organitzatives extraordinàries.

Per a l'alumnat procedent d'altres cultures que desconeix la llengua vehicular d'ensenyament del centre, es proposaran entre les adaptacions d'accés al currículum, les activitats necessàries per tal que dit alumne/a pugui accedir al coneixement de la llengua i la cultura pròpia de les Illes Balears.

L'adaptació d'accés formarà part de l'expedient acadèmic de l'alumnat i caldrà consignar la circumstància en els documents d'avaluació.

IV. ENRIQUIMENT CURRICULAR

L'enriquiment curricular és una nomenclatura administrativa, pedagògicament queda inclosa a la filosofia d'inclusió del centre i a les programacions multinivell. Es tractaria de plantejar activitats i tasques que suposen posar en funcionament processos de major complexitat. A més, contempla la creativitat com un dels elements fonamentals a treballar a l'aula. Consisteix en oferir activitats i tasques en substitució d'altres proposades per a la resta d'alumnat i permetre respostes obertes i alternatives, entrellaçant diverses àrees de coneixement. Les tasques han de suposar un repte per a l'alumne/a, han de tenir en compte els seus interessos i motivacions, han de posar en funcionament les seves capacitats, han de ser variades i de resposta oberta, així com complementàries a la proposta general d'aula.

Les tasques per ampliar i aprofundir complementen el currículum ordinari, afegint altres matisos i/o nous plantejaments en relació a certs continguts, mitjançant propostes d'activitats més complexes, però sense avançar continguts corresponents a altres cursos ni modificar elements prescriptius del currículum del seu nivell (objectius, continguts, criteris d'avaluació). L'aplicació de les metodologies actives facilita en gran mesura l'enriquiment curricular. L'ampliació de continguts fa referència sempre a l'ampliació de la seva complexitat, no a nous continguts.

V. MESURES DE SUPORT EN CONTEXTOS EXTERNS AL CENTRE

Les mesures per compensar desigualtats ocasionades per situacions de malaltia, desprotecció, mesures judicials o d'altres, comporten la selecció de les mesures educatives més adients i la necessària col·laboració del centre educatiu amb les famílies i amb les institucions de l'entorn (i amb les famílies). Entre aquestes entitats podem trobar els Serveis Socials i l'Institut Municipal d'Educació i Biblioteques (IMEB) de l'ajuntament de Calvià (Municipals), el servei de Protecció de Menors de l'Institut Mallorquí d'Afers Socials (IMAS) del Consell Insular de Mallorca, etc. Cal destacar que institucions públiques i privades ofereixen programes d'interès per a complementar les mesures de suport extern, com per exemple: el Programa d'Acompanyament Escolar (PAE) de la Conselleria d'Educació, Recerca i Universitat, classes de repàs de l'AMIPA, el CREC I el CUC, etc.

Pel que fa a l'alumnat que, per prescripció mèdica o per motius persistents de salut, no pot assistir al centre educatiu amb normalitat, s'ha d'organitzar l'atenció educativa adequada que li permeti continuar i tornar als seus estudis amb normalitat. Quan l'absència al centre sigui de llarga durada, per convalescència domiciliària o hospitalària, s'han de posar en funcionament les mesures d'atenció educativa adients (aula hospitalària).

VI. ADAPTACIONS CURRICULARS SIGNIFICATIVES (ACS)

L'Adaptació Curricular Individual Significativa (ACS) és una mesura extraordinària que sols s'aplicarà a l'alumnat amb necessitats educatives que presenta un desfasament curricular molt significatiu, i quan es conclou que no han estat suficients altres mesures ordinàries d'atenció a la diversitat. Les ACS tindran un caràcter administratiu ja que pedagògicament aniran incloses a la programació multinivell.

Les ACS que s'adaptin per a una o diverses assignatures, afectaran els continguts, els criteris d'avaluació i/o els estàndards d'aprenentatge avaluables del currículum establert amb la finalitat d'atendre a l'alumnat que les

precisi, i s'han de programar partint del nivell de competència curricular de l'alumne/a. Aquestes ACS han d'elaborar-se a l'inici de cada curs per l'equip docent, considerant les assignatures el currículum de les quals serà objecte d'adaptació, i seran autoritzades pel director/a del centre en els termes establerts per la conselleria d'educació. La documentació de les ACS formarà part de l'expedient acadèmic de l'alumne/a.

En l'ESO, es considerarà que una adaptació curricular és significativa quan la distància entre el currículum ordinari que segueix el grup a què pertany l'alumne/a i el currículum adaptat per a l'esmentat alumne sigui com a mínim de dos cursos escolars.

L'ACS s'ha d'actualitzar a l'inici de cada curs escolar i està sotmesa a un procés de seguiment continuat, considerant els processos ordinaris d'avaluació, a fi d'introduir les modificacions oportunes en funció del progrés de l'alumne/a. Al butlletí de notes trimestral apareixerà marcada l'opció ACS. Els tutors/es que tinguin alumnat amb ACS, juntament amb els professors que li fan l'adaptació, han de posar-se en contacte amb les famílies i la persona especialista en orientació educativa, per tal d'organitzar la resposta educativa.

VII. FLEXIBILITZACIÓ D'ESCOLARITZACIÓ PER ALTES CAPACITATS

Per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals, excepcionalment, podrà proposar-se la incorporació a un curs superior al que li correspon per edat, quan es conclogui que no són suficients les mesures de personalització del currículum que impliquen una ampliació o enriquiment, i es determini que aquesta mesura és la més adequada per al desenvolupament del seu equilibri personal i de la seva socialització.

Els requisits i condicions per adoptar aquesta mesura seran els següents:

- Podrà reduir-se un any l'escolarització en l'etapa d'ESO quan en l'avaluació psicopedagògica, acreditades les altes capacitats intel·lectuals de l'alumne/a i l'adquisició dels objectius del curs al qual li correspondria accedir, es prevegi que dita mesura és l'adequada per al desenvolupament del seu equilibri personal i de la seva inserció social.

- Quan l'equip docent identifiqui a un alumne/a amb altes capacitats intel·lectuals per al qui pugui resultar convenient adoptar la mesura d'anticipació o reducció del període d'escolarització obligatòria, prèvia informació als pares i tutors legals, sol·licitarà al Departament d'Orientació la realització de l'avaluació psicopedagògica corresponent.

VIII. PRÒRROGA DE PERMANÈNCIA EXTRAORDINÀRIA PER NECESSITATS EDUCATIVES ESPECIALS

Aquesta mesura extraordinària respecte a la prolongació de l'escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives especials (NEE) en centres ordinaris un any més en l'etapa, podrà sol·licitar-se en qualsevol curs de l'etapa una vegada l'alumne/a ja hagi esgotat el límit de dues repeticions com a màxim dintre de l'etapa (ESO). S'aplicarà per a l'alumnat amb NEE en els casos que, havent esgotat el límit de repeticions ordinàries, es conclou que pot afavorir la integració socioeducativa i l'accés posterior a itineraris acadèmics o professionals personalitzats que siguen acordes amb les seves capacitats i interessos.

Aquesta mesura requerirà la conformitat dels seus representants legals, l'informe favorable de la Inspecció d'Educació i l'autorització prèvia de la persona titular de la direcció territorial competent en matèria d'educació.

IX. REPETICIÓ DE CURS

Per normativa, la repetició de curs es considera una mesura extraordinària, donat el caràcter excepcional d'aquesta mesura, de manera que es prendrà la decisió després d'haver esgotat totes les altres mesures per resoldre les dificultats d'aprenentatge de l'alumne/a.

Les decisions sobre la promoció de l'alumnat han d'adoptar-se en l'última sessió d'avaluació de cada curs escolar, en el context del procés d'avaluació contínua, de forma col·legiada per part de l'equip docent, que pot comptar amb l'assessorament, si cal, del Departament d'Orientació. L'alumnat d'ESO pot repetir, com a màxim, dues vegades dins l'etapa.

La mesura de repetició de curs ha d'anar acompanyada d'un pla específic personalitzat, orientat a la superació de les dificultats detectades en el curs anterior. Aquests plans seran (plans) individualitzats (PI).

6. ORGANITZACIÓ DELS SUPORTS

Tal com s'ha especificat anteriorment, les mesures organitzatives del centre han de promoure la inclusió. Per tant, els suports personals i materials s'organitzen per afavorir la presència, participació i aprenentatge de tot l'alumnat a l'aula ordinària.

Tots els materials, d'acord amb els principis inclusius, han de complir, entre d'altres, els requisits següents: ser accessibles per a tot l'alumnat, afavorir i garantir la igualtat d'oportunitats i la no discriminació, facilitar la interacció, el treball en equip i el treball individual, permetre diversos nivells de participació i aprenentatge, utilitzar formes diferents de representació de la informació, implicar opcions múltiples de motivació, possibilitar tipus alternatius de resposta i ser respectuosos amb el medi ambient.

Pel que fa als recursos personals, tal com s'estableix normativament, tot el professorat és responsable de dur a terme el procés d'ensenyament i aprenentatge atenent a la diversitat i respectant els principis d'equitat i inclusió. Per això, els suports personals comprenen tot el personal del centre, l'alumnat, les famílies i altres agents o entitats del context sociocomunitari que col·laboren en el desenvolupament de la resposta a les necessitats de l'alumnat.

En referència als recursos materials i personals específics es sol·liciten a través de l'equip directiu, en el termini establert a tal efecte.

Tot el professorat és responsable de vetllar per tal que el procés d'ensenyament i aprenentatge tingui lloc en un entorn el més inclusiu possible, sempre respectant la diversitat i aplicant les mesures pertinents per aconseguir el màxim desenvolupament de cada alumne/a, d'acord amb les seves fortaleses i dificultats. De manera més específica, el Departament d'Orientació, amb les funcions i responsabilitats de cadascun dels seus membres, és l'encarregat d'assessorar a la comunitat educativa i ajudar-la en el procés cap a la inclusió.

La coordinació de tota la informació d'atenció a la diversitat i inclusió educativa es du a terme a les reunions de tutors, les sessions d'avaluació, les reunions d'equips docents i les reunions de suports. El coordinador de suports es denominarà coordinador de suport pedagògic o coordinador d'inclusió.

7. AVALUACIÓ I SEGUIMENT DEL PADIE. PROPOSTES DE MODIFICACIONS.

Inicialment, l'avaluació del Pla d'Atenció a la Diversitat i Inclusió Educativa (PADIE) partirà de l'anàlisi anual de necessitats de l'alumnat i del centre, ja que aquestes poden ser flexibles i canviants. Al llarg del curs acadèmic, a través de les reunions de coordinació amb les diferents comissions i mitjançant les sessions d'avaluació amb els membres implicats directa o indirectament en l'aplicació tant de mesures d'atenció a la diversitat com de millora, se'n farà un seguiment periòdic i continu, subjecte a modificacions i/o revisions.

Finalment, el PADIE s'avaluarà de manera anual, a partir de la realització de la memòria o informe que l'Equip Directiu elabora en finalitzar el curs acadèmic. Aquest pla s'ajustarà i revisarà sempre que s'incloguin novetats normatives o algunes de les mesures especificades no tinguen el funcionament esperat.

Pel que fa a les propostes de modificació i de millora del PADIE, aquestes podran ser elaborades per qualsevol membre de l'equip docent, així com per altres membres de la comunitat educativa implicats. Ha de ser un document obert i flexible, concret i útil, que s'adapti al context del centre i que tengui per objectiu donar una resposta i proposar unes mesures, des d'una perspectiva inclusiva, a tot l'alumnat.